

روز بخش گناهان / اعمال و فضیلت‌های عید غدیر

روز هجدهم ماه ذی‌الحجه، یادآور روز مهمی در تاریخ است. این روز را باید به‌حق از عظیم‌ترین اعیاد نامید؛ همان‌گونه که در روایات بر اهمیت این روز و برتری آن بر سایر اعیاد تأکید شده است.

روز هجدهم ماه ذی الحجه، یادآور روز مهمی در تاریخ است. این روز را باید به حق از عظیم‌ترین اعیاد نامید؛ همان‌گونه که در روایات بر اهمیت این روز و برتری آن بر سایر اعیاد تأکید شده است.

به گزارش ایسنا، هجدهم ذی الحجه روزی است که رسول خدا(ص) پس از انجام حج در سال دهم هجری به هنگام مراجعت به مدینه، مردم را در وادی «غدیر» جمع کرد و فرمان خدا یعنی نصب حضرت علی(ع) به امامت و ولایت بر امت را به آنان ابلاغ کرد. آن جا بود که آیه ۳ سوره مائده (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ، وَ اٰثَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي، وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا) نازل شد و خداوند با برگزیدن حضرت علی(ع) به امامت امت، دین اسلام را کامل گردانید و دشمنان آن را ناامید و مایوس ساخت.

در ادامه بر اساس متون دینی، فضیلت و اعمالی که برای این روز وارد شده است را یادآور می‌شویم:

فضیلت روز عید غدیر

در روایتی از امام رضا (ع) می‌خوانیم که فرمود: «روز قیامت، چهار روز را که زینت بسته اند به نزد عرش الهی آورند: روز عید اضحی (قربان) روز عید فطر، روز جمعه و روز عید غدیر. ولی در آن میان، روز عید غدیر، از نظر زیبایی، مانند ماه است میان ستارگان.»

در همان روایت، از این روز، به عنوان «عید اکبر» یاد شده است، روزی که گناهان شیعیان (توبه کار) امیرمومنان(ع) بخشیده می‌شود و این روز، روز شادی و سرور است، روزی است که در آن تبسم بر چهره مومنان نقش می‌بندد. در روایت دیگری آمده است که از امام صادق(ع) پرسیدند: آیا برای مسلمانان غیر از عید فطر و عید اضحی (قربان) عید دیگری نیز وجود دارد؟ فرمود: آری. عیدی که از آن دو روز، با عظمت تر و شریف تر است و آن روزی است که پیامبر اکرم(ص)، علی (ع) را برای امامت امت نصب فرمود و در روایت دیگر فرمود: آن روز هجدهم ذی الحجه است. به هر حال، شایسته است در این روز مسلمانان با تشکیل مجالس جشن و سرور و مدیحه سرایی و سخنرانی درباره روز عید غدیر و مساله امامت امت و مناقب و فضایل امیر مومنان (ع)، آن را گرمی بدارند و فرزندان و جوانان و نوجوانان خود را با مساله ولایت امیرمومنان علی (ع) و منابع آن از کتاب و سنت و تاریخ آشنا سازند.

اعمال روز عید غدیر

برای این روز اعمال متعددی روایت شده است:

۱- روزه گرفتن است که در روایتی از امام صادق (ع) روزه در چنین روزی برابر روزه ۶۰ ماه شمرده شده و در روایتی روزه روز غدیر خم کفاره ۶۰ سال است.

۲- مرحوم «شیخ کفعمی» در کتاب «بلدالامین» غسل این روز را مستحب دانسته است.

۳- احسان و نیکی به برادران مومن.

در روایتی از امام صادق (ع) آمده است که فرمودند:

"این روز، روز عبادت است و روز اطعام و نیکی کردن و احسان به برادران دینی است".

در روایت دیگری امام رضا (ع) فرمود: کسی که در این روز، به خانواده و برادران مومن خود، توسعه در رزق و بخشش ها و انفاق ها دهد، خداوند روزی او را زیاد می گرداند.

۴- زیارت امیرمومنان علی (ع) در این روز بسیار بافضیلت است. در روایتی از ابن ابی نصر (یکی از یاران برجسته امام رضا (ع)) نقل شده است که حضرت به وی فرمود: "هرجا که هستی سعی کن در روز عید غدیر، خود را به کنار قبر مطهر امیرمومنان علی (ع) برسانی، چراکه در این روز خداوند گناهان بسیاری از مردان و زنان مسلمان را می بخشد و دو برابر کسانی که خداوند آن ها را در ماه رمضان و شب قدر و شب عید فطر از دوزخ آزاد می کند، در چنین روزی از آتش جهنم رهایی می دهد". برای امیرمومنان (ع) در این روز زیارت هایی نقل شده است که معروف ترین آن، زیارت معروف «امین الله» است که می توان آن را از نزدیک یا از راه دور، خطاب به امیرمومنان (ع) خواند و دیگری زیارت مخصوصه امیرمومنان در روز عید غدیر است.

زیارت امین الله را می توانید با مراجعه به این نشانی مطالعه کنید. همچنین زیارت مخصوصه امیرمومنان را می توانید در این نشانی مشاهده کنید.

۵- امام رضا (ع) فرمودند: در چنین روزی که روز عید و تبریک گفتن به یکدیگر است، مناسب است مومنان وقتی به یکدیگر می رسند این جملات را بگویند:
«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ يَوْمَئِذٍ وَوَلَّاهُ الْإِمَامَةَ»
ستایش خاص خدایی است که قرار داد ما را از تمسک جویان به ولایت امیرمومنان و سایر امامان علیهم السلام.

۶- در چنین روزی وقتی برادر مومن را ملاقات کردی، بگو:
«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اِكْرَمَنَا يَهْدَا الْيَوْمَ، وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ»
ستایش خاص خدایی است که گرمی داشت ما را به این روز و قرارمان داد از ایمان آورندگان
وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَعْتَدِيهِ الْبِنَاءُ، وَمِيثَاقِهِ الَّذِي وَاتَّقْنَا بِهِ، مِنْ وِلَايَةِ وُلَاةِ اَمْرِهِ،
قرارمان داد از وفاکنندگان به عهدی که با ما کرده بود و پیمانی که با ما بسته بود از ولایت سرپرستان امر دین او
وَالْقَوْمَ يَقْسِطُهُ، وَلَمْ يَجْعَلْنَا مِنَ الْجَاهِدِينَ وَالْمُكْذِبِينَ يَوْمَ الدِّينِ.
و برپادارندگان عدلش و قرارمان نداد از منکران و تکذیب کنندگان روز جزا.

۷- دعای ندبه را در این روز بخواند که این دعا را نیز می توانید با مراجعه به به آدرس زیر قرائت کنید:

<http://makarem.ir/prayer/?lid=۰>

۸- مرحوم «سید بن طاووس» به سند صحیح از امام صادق (ع) نقل می کند که در روز غدیر، دو رکعت نماز بخوان، پس از نماز به سجده برو و ۱۰۰ مرتبه خدا را شکر کن (مثلا بگو: شکرًا لِلَّهِ) و سر از سجده بردار و این دعا را بخوان:
اللَّهُمَّ اِنِّي اسئَلُكَ يَا لَكَ الْحَمْدُ، وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَاتَّكَ وَاحِدًا اَحَدًا صَمَدًا،
خدایا از تو درخواست کنم بدان که از برای توسل ستایش یگانه ای که شریک نداری و تویی یکتای یگانه بی نیاز،
لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُوَلَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفُوًا اَحَدًا،
که فرزندی نداری و فرزند کسی نیستی و نیست برایت همتایی هیچ کس
وَإِنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ صَلَّى عَلَيْهٖ وَآلِهٖ، يَا مَنْ هُوَ كُلُّ يَوْمٍ فِي شَانِ،
و براستی محمد بنده و رسول توسل دروهای تو بر او و آلش باد، ای که هر روز در کاری هستی،
گَمَا كَانَ مِنْ شَانِكَ اِنْ تَقَضَّلْتَ عَلَيَّ، يَا مَنْ جَعَلْتَنِي مِنْ اَهْلِ اجَابَتِكَ، وَاهْلِ دِينِكَ
چنانچه از شان تو بود که بر من تفضل فرمودی به این که مرا از اهل اجابت و از اهل دینت
وَاهْلِ دَعْوَتِكَ، وَوَقَفْتَنِي لِذَلِكَ فِي مُبْتَدِئِ خَلْقِي، تَقَضَّلًا مِنْكَ وَكَرَمًا وَجُودًا،
و اهل دعوتت قرار دادی و موفقم داشتی بدان در آغاز آفرینش من از روی تفضل و کرم و بخشش
ثُمَّ ارْتَدَّتْ الْعَصَلُ قَضَلًا، وَالْجُودَ جُودًا، وَالْكَرَمَ كَرَمًا، رَاقَةً مِنْكَ وَرَحْمَةً،
سپس دنبال آوردی این فضل را به فضلی دگر و این بخشش را به بخششی دگر و این کرم را به کرمی دگر که آن هم از

روی مهر و رحمتت بود
 اَلِیْ اِنْ حَدَّدْتَ ذٰلِكَ الْعَهْدَ لِیْ تَجْدِیْدًا بَعْدَ تَجْدِیْدِكَ خَلْقِیْ،
 تا بدان جا که تازه کردی این عهد را برایم از نو پس از تجدید آفرینش
 وَكُنْتُ نَسِيًا مِّنْ سِيَا نَاسِيَا سَاهِيَا غَافِلًا، قَائِمَتٌ نِعْمَتِكَ يَا ذَّكَرْتَنِي ذٰلِكَ،
 در صورتی که من در فراموشی بودم و فراموشکاری و بی خبری و غفلت پس تو نعمت را بر من تمام کردی به این که آن
 را به یادم انداختی
 وَمَنْنْتَ بِهٖ عَلَیَّ، وَهَدَيْتَنِي لَهٗ، فَلْيَكُنْ مِنْ شَانِكَ يَا اٰهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ
 و بدان بر من منت نهادی و بر آن راهنماییم کردی پس همچنان باید از شان تو باشد ای معبود و آقا و مولای من
 اِنْ تُيِّمَ لِي ذٰلِكَ، وَلَا تَسْلُبْنِيَهٗ حَتّٰی تَتَوَقَّانِي عَلٰی ذٰلِكَ،
 که تمام کنی برایم آن نعمت را و از من سلب نفرمایی آن را تا هنگامی که بمیرانیم بر آن
 وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، قَاتِكَ اَحَقُّ الْمُنْعِمِينَ اِنْ تُيِّمَ نِعْمَتَكَ عَلَیَّ، اَللّٰهُمَّ
 در حالی که تو از من خشنود باشی که براستی تو سزاوارترین نعمت بخشانی که نعمت را بر من به پایان رسانی خدایا
 سَمِعْنَا وَاطْعْنَا وَاجْتَبَا دَاعِيكَ يَمِيْنًا، فَلَكَ الْحَمْدُ غَفْرَاتِكَ رَبَّنَا وَآلِيكَ
 شنیدیم و پیروی کردیم و خواننده ات را اجابت کردیم به لطف تو پس از آن توست حمد و امرزشت را خواهانیم پروردگارا و
 به سوی توست
 الْمَصِيْرُ، اَمَّا يَا لَللّٰهِ وَحَدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ، وَيَرْسُوْلَهٗ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ
 بازگشت ایمان داریم به خدای یگانه ای که شریک ندارد و به رسولش محمد صلی الله علیه و
 وَ اِلَيْهِ، وَ صَدَقْنَا وَ اجْتَبَا دَاعِيَّ اللّٰهِ، وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فِيْ مَوْلَاةٍ مَّوْلِيْنَا
 اله و تصدیق کردیم و اجابت کردیم داعی خدا را و پیروی کردیم از رسول (او) در مورد دوستی و اطاعت مولایمان
 وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِيْنَ، اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيَّ بْنَ اَبِيْطَالِبٍ، عَبْدِ اللّٰهِ وَآخِي رَسُوْلَهٗ،
 و مولای مومنان امیر مومنان علی بن ابی طالب بنده خدا و برادر رسول او
 وَ الصِّدِّيْقَ الْاَكْبَرَ، وَ الْحُجَّةَ عَلٰی بَرِيْتِهٖ، الْمُوْبِدَّ بِهٖ تَبِيْةَ وَدِيْتَهٗ الْحَقِّ
 و صدیق اکبر و حجت او بر آفریدگانش آن که خداوند پیامبرش و دین حق
 الْمُثْبِيْنَ، عَلَمًا لِدِيْنِ اللّٰهِ، وَ خَازِنًا لِعِلْمِهٖ، وَ عِيْنَةً عَيْبِ اللّٰهِ، وَ مَوْضِعَ سِرِّ اللّٰهِ،
 آشکارش را بوسیله او تایید کرد نشانه و پرچم دین خدا و خزینه دار دانش او و گنجینه غیب خدا و جایگاه راز خدا
 وَ اَمِيْنَ اللّٰهُ عَلٰی خَلْقِهٖ، وَ شَاهِدَهٗ فِيْ بَرِيْتِهٖ، اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
 و امین خدا بر خلق او و گواه او در آفریدگانش خدایا ای پروردگار ما ما شنیدیم منادی
 يْنَادِي لِّلْاِيْمَانِ، اِنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ قَامَتَا، رَبَّنَا قَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا، وَ كَفِّرْ عَنَّا
 را که ندا می کرد برای ایمان (و می گفت) ایمان آورید به پروردگارتان، پروردگارا ما هم ایمان آوردیم پس بیامرز گناهانمان
 را و بدی هامان

سَيِّئَاتِنَا، وَتَوَقَّانَا مَعَ الْاَبْرَارِ، رَبَّنَا وَ اِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰی رُسُوْلِكَ، وَلَا
 را پوشیده دار و ما را با نیکان بمیران پروردگارا عطا کن به ما چیزی را که بوسیله فرستادگانت به ما وعده دادی و
 تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ، قَاتَا يَا رَبَّنَا يَمِيْنًا وَ لَطْفِكَ اَجْتَبَا
 در روز رستاخیز رسوایمان مکن که براستی تو خلف وعده نمی کنی، پس ما ای پروردگار به احسان و لطف تو اجابت
 کردیم
 دَاعِيكَ، وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ وَ صَدَقْنَا، وَ صَدَقْنَا مَوْلَى الْمُؤْمِنِيْنَ، وَ كَفَّرْنَا
 داعی تو را و پیروی کردیم از رسول تو و تصدیق کردیم و نیز تصدیق کردیم مولای مومنان را و کافر شدیم
 بِالْحُبِّبِ وَالطَّاعُوْتِ، فَوَلِّنَا مَا تَوَلَّيْنَا، وَ احْتَشَرْنَا مَعَ اِيْمَتِنَا، قَاتَا يٰهَمَّ
 به جبت و طاعت (غاصبان حقوق آن حضرت) پس والی ما گردان آن را که ما به ولایت برگزیدیم و با امامانمان محشورمان
 کن که براستی ما بدیشان
 مُؤْمِنُوْنَ مُؤْفِقُوْنَ، وَ لَهُمْ مُسَلِّمُوْنَ، اَمَّا سِيْرَهُمْ وَ عَلَانِيَتَهُمْ، وَ شَاهِدِهِمْ
 ایمان و اعتقاد داریم و تسلیم آنانیم ایمان داریم بر نهانشان و آشکارشان و حاضرشان
 وَ غَائِبِيَهُمْ، وَ حَيِّهِمْ وَ مَيِّتِيَهُمْ، وَ رَضِيْنَا بِهِمْ اِيْمَةً وَ قَادَةَ وَ سَادَةَ، وَ حَسْبُنَا بِهِمْ
 و غایبشان و زنده شان و مرده شان و خشنودیم به امامتشان و اقاییشان و همان ها ما را در
 بَيْنَنَا وَ بَيْنَ اللّٰهِ ذُوْنَ خَلْقِهٖ، لَا تَبْتَغِيْ بِهِمْ بَدَلًا، وَلَا تَتَّخِذْ مِنْ ذُنُوْبِهِمْ وَ لِيْجَةِ،
 مابین خود و خدا از سایر خلق کافی هستند نجویم بجای ایشان بدلی و نگیریم جز ایشان همدمی (یا معتمدی)
 وَ بَرْنَا اِلَى اللّٰهِ مِنْ كُلِّ مَنْ نَصَبَ لَهُمْ حَرْبًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ مِنَ الْاَوَّلِيْنَ
 و بیزاری جویم به درگاه خدا از هر که برپا کند در برابرشان جنگی از جن و انس از اولین
 وَ الْاٰخِرِيْنَ، وَ كَفَّرْنَا بِالْحُبِّبِ وَ الطَّاعُوْتِ وَ الْاَوْثَانِ الْاَرْبَعَةِ، وَ اَشْيَاعِهِمْ

و آخرین و کافر شدیم به جبت و طاغوت و بت های چهارگانه و دنبال روندگان و اشیاعهم، وَ كَلِّ مَنْ وَالَاهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، مِنْ أَوْلِ الدَّهْرِ إِلَى آخِرِهِ، و پیروانشان و هر که دوستشان دارد از جن و انس از آغاز روزگار تا پایان آن اللَّهُمَّ إِنَّا نُسْهِدُكَ إِنَّا نَدِينُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَ آلُ مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ خدایا تو را گواه می گیریم که ما متدین هستیم بدانچه متدین شد بدان محمد و آل محمد درود خدا بر او وَعَلَيْهِمْ، وَ قَوْلُنَا مَا قَالُوا، وَ دِينُنَا مَا دَانُوا بِهِ، مَا قَالُوا بِهِ فُلْنَا، وَ مَا دَانُوا بِهِ و بر ایشان باد و گفتار ما همان است که آن ها گفتند و دین ما همان است که آن ها متدین بدان بودند هرچه را آنان گفتند ما هم گفتیم و هرچه را آنان متدین شدند دینا، وَمَا انْكُرُوا انْكُرْنَا، وَمَنْ وَالُوا وَالِينَا، وَمَنْ عَادُوا عَادِينَا، وَمَنْ لَعَنُوا ما هم شدیم و هرچه را انکار کردند ما انکار کردیم و هرکه را دوست داشتند دوست داریم و هر که را دشمن دارند دشمن داریم و هر که را لعن کردند لَعْنَا، وَمَنْ تَبَرَّأ مِنْهُ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ، وَمَنْ تَرَحَّمُوا عَلَيْهِ تَرَحَّمْنَا عَلَيْهِ، امَّنَا وَ لعن کنیم و از هر که بیزارى جستند بیزارى جوئیم و بر هر که ترحم کردند ترحم کنیم ایمان آوردیم سَلَّمْنَا، وَ رَضِينَا وَ اتَّعَيْنَا مَوَالِينَا صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، اللَّهُمَّ قَتِّمِ لَنَا ذَلِكَ و تسلیم و خشنود گشتیم و پیروی کردیم از سرورانمان درودهای خدا بر ایشان باد خدایا پس تو آن را برای ما تکمیل کن وَلَا تَسْلُبْنَا، وَ اجْعَلْهُ مُسْتَقَرًّا ثَابِتًا عِنْدَنَا، وَلَا تَجْعَلْهُ مُسْتَعَارًا، وَ احْنِنَا و از ما سلب مفرما و آن را پایگاهی ثابت در پیش ما قرار ده و پایگاه عاریت و موقتش قرار مده و زنده مان ما احییتنا علیه، وَ امْنِنَا إِذَا امْتَنَّا عَلَيْهِ، اَللّهُ مُحَمَّدٌ اِئْمَنَّا، قِيَهُمْ تَاتَمَّ وَايَاهُمْ دار بر همان تا هرگاه که زنده مان داری و بمیرانمان بر آن هرگاه میراندی مان، آل محمد پیشوایان مایند به آن ها اقتدا کنیم و آنان را ثَوَالِي، وَعَدُوَّهُمْ عَدُوُّ اللَّهِ تُعَادِي، فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنْ دوست داریم و دشمنشان را که دشمن خداست دشمن داریم پس ما را در دنیا و آخرت با ایشان قرار ده و از الْمُفْرَبِينَ، فَإِنَّا يَذَلِكَ رَاضُونَ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

مقربان درگاهت گردان که براستی ما به همان خشنودیم ای مهربانترین مهربانان. پس از پایان دعا، بار دیگر به سجده برو و ۱۰۰ مرتبه الحمد لله و ۱۰۰ مرتبه شکر لله بگو.

امام (ع) در ادامه فرمود: هر کس که این عمل را بجا آورد، پاداش کسی را دارد که در روز غدیر، نزد رسول خدا(ص) بوده و با آن حضرت بیعت کرده است. (مرحوم محدث قمی می گوید: بهتر است که این نماز نزدیک ظهر انجام شود که مقارن نصب حضرت علی (ع) به خلافت بوده است.)

۹- از «شیخ مفید» (رحمة الله عليه) نقل شده است که این دعا را در روز «غدیر» می خوانی:
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَعَلِيِّ وَلِيِّكَ، وَالشَّانِ وَالْقَدْرِ الَّذِي خَدَايَا تُو دَرُخَوَسْت كَنَم بَه حَقِّ مُحَمَّدٍ بِبَامِبِرْت وَ بَه حَقِّ عَلِيٍّ وَ لِي تُو وَ بَدَان مَنَزَلَت وَ مَرْتَبَه اِي كَه بَدَان خَصَصْتَهُمَا بِه دُونَ خَلْقِكَ، اِنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ، وَإِنْ تَبَدَّءَ بِهِمَا وَسِيلَه اِن دُو رَا اِز سَايِر مَخْلُوقِ خُودِ اِخْتِصَاصِ دَادِي كَه دَرُودِ فَرَسْتِي بِرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ اِز اَنَانِ شُرُوعِ كُنِي فِي كُلِّ خَيْرٍ عَاجِلٍ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْاَيْمَةِ الْقَادَةِ، در دادن هر خیری که فوری است خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد پیشوایان رهبر وَ الدَّعَاةِ السَّادَةِ، وَ النَّجُومِ الزَّاهِرَةِ، وَ الْاَعْلَامِ الْبَاهِرَةِ، وَ سَاسَةِ الْعِبَادِ، وَ خَوَانِدِگَانِ بَزْرِگِ وَ سَرُورِ وَ سَتَارِگَانِ دَرِخْشَانِ وَ نَشَانَه هَاي فَرُوزَانِ وَ تَدْبِيرِ كُنَنْدِگَانِ كَارِ بِنْدِگَانِ وَ اَرْكَانِ الْيَلَادِ، وَ الثَّاقَةِ الْمُرْسَلَةِ، وَ السَّفِينَةِ النَّاجِيَةِ، الْجَارِيَةِ فِي الْاَجَجِ وَ پايه هَاي جَاهَاي اَبَادِ وَ نَاقَه فَرَسْتَادَه شَدَه وَ كَشْتِي نَجَاتِ كَه رَوَانِ اسْتِ دَرِ دَرِيَاهاي الْغَاوِرَةِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، خِزَانِ عِلْمِكَ، وَ اَرْكَانِ زَرْفِ پَرَابِ خَدَايَا دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ كُنْجِيْنَه هَاي دَانَشْتِ وَ پايه هَاي تَوْحِيدِكَ، وَ دَعَائِمِ دِيْنِكَ، وَ مَعَادِنِ كَرَامِيْتِكَ، وَ صَفْوَتِكَ مِنْ بَرِيْتِكَ، مُحْكَمِ تَوْحِيدِ تُو وَ سَتُونِ هَاي دِيْنِ تُو وَ مَعْدِنِ هَاي كَرَامِيْتِ تُو وَ بَرِگَزِيْدِگَانِ اِز خَلْقَتِ وَ خَيْرِيْتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، الْاَثْقِيَاءِ النَّجْبَاءِ الْاَبْرَارِ، وَ الْبَابِ الْمُبْتَلَى بِه وَ بَهْتَرِيْنِ اَفْرِيْدِگَانْتِ اِنِ پَرَهِيْزِ كَارَانِ وَ بَرِگَزِيْدِگَانِ نِيكُو كَارِ وَ دَرِگَاهِي كَه مُورِدِ اِبْتِلَايِ مُرْدَمِ اسْتِ النَّاسِ، مَنْ اِنَا هُ تَجِي، وَمَنْ اِبَاهُ هُوِي، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ هَر كَه بَدَانِ دَرِگَاهِ اَمْدِ نَجَاتِ يَافْتِ وَ هَر كَه سَرِبَازِ زِدِ سَقُوطِ كَرْدِ خَدَايَا دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ

مُحَمَّدَ، اَهْلَ الدِّكَرِ الَّذِيْنَ اَمَرْتْ يَمَسُّنَلْتِهْمُ، وَ دَوَى الثُّرْبَى الَّذِيْنَ اَمَرْتْ
محمد اهل ذكری كه دستور فرمودی بیرسش مسائل از ان ها و خوبشاوندانی كه دستور فرمودی
يَمَوِّدْتِهْمُ، وَ قَرَضْتْ حَقَّهُمْ، وَ جَعَلْتْ الْجَنَّةَ مَعَادَ مَنْ اِقْتَصَّ اَثَارَهُمْ، اَللّهُمَّ
به دوست داشتنشان و حفشان را واجب کردی و بهشت را بازگشتگاه (و سرمنزل) کسی قرار دادی كه آثارشان را
پیروی كند خدایا

صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا اَمَرُوْا بِطَاعَتِكَ، وَ تَهَوُّوا عَنْ مَعْصِيَتِكَ،
درود فرست بر محمد و آل محمد چنانچه دستور پیروی تو را دادند و از نافرمانیت نهی کردند
وَ دَلُّوْا عِبَادَكَ عَلَي وَحْدَانِيَّتِكَ، اَللّهُمَّ اِنِّيْ اَسْتَلِكُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيَّكَ
و بندگانت را به یگانگی ات راهنمایی کردند خدایا من از تو می خواهم به حق محمد پیامبر
وَ نَجِيَّتِكَ، وَ صَفْوَتِكَ وَ اَمِيَّتِكَ، وَ رَسُوْلِكَ اِلَي خَلْقِكَ، وَ يَحَقِّ
و گرامی و برگزیده و امین تو و فرستاده ات بسوی خلق و به حق
اميرالمؤمنين، وَ يَعْسُوْبُ الدِّيْنِ، وَ قَائِدِ الثُّرِّ الْمُحَجَّلِيْنَ، اَلْوَصِيِّ الْوَفِيِّ،
امیرمومنان و پیشوای دین و رهبر سفیدرویان ان وصی با وفا
وَ الصِّدِّيقِ الْاَكْبَرِ، وَ الْعَارُوفِ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ، وَ الشَّاهِدِ لَكَ، وَ الدَّلَالِ
و صدیق اکبر و جداکننده بین حق و باطل و گواه تو و راهنمایی کننده
عَلَيْكَ، وَ الصَّادِعِ يَامُرُكَ، وَ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيْلِكَ، لَمْ تَأْخُذْهُ فِيكَ لَوْمَةٌ
بر تو و آشکار کننده دستورت و جهادکننده در راهت آن كه نگیردش (و ناراحتش نکند) درباره تو ملامت
لَايْمٌ، اِنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَ اِنْ تَجْعَلْنِي فِي هَذَا الْيَوْمِ
ملامت کننده ای كه درود فرستی بر محمد و آل محمد و مرا قرار دهی در این روزی
الَّذِي عَقَدْتْ فِيهِ لِوَلِيَّكَ الْعَهْدَ فِي اعْتِنَاقِ خَلْقِكَ، وَ اَكْمَلْتْ لَهُمُ الدِّيْنَ مِنْ
كه بستنی برای ولی خود پیمان (امامت) را در گردن خلق خود و کامل گرداندی برای آن ها دین را از
الْعَارِفِيْنَ بِحُرْمَتِيْهِ، وَ الْمُؤْمِرِيْنَ بِفَضْلِيْهِ، مِنْ عَتَقَائِكَ وَ طَلْقَائِكَ مِنَ النَّارِ،
عارفان به حرمتش و اقرارکنندگان به فضل او از آزادشدگان و رهاشدگان از آتش
وَ لَا تُشْمِتْ بِي حَاسِدِي الْيَوْمِ، اَللّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتْ عَيْدَكَ الْاَكْبَرَ،
و شاد مکن نسبت به من حسودانم را در نعمت هایت خدایا چنانچه آن را عید بزرگ خود قرار داده ای
وَ سَمَّيْتْهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَ فِي الْاَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ

و نامیدی آن را در آسمان روز عهد معهود و در زمین روز پیمان گرفتن
الْمَاخُوْدِ، وَ الْجَمْعِ الْمَسْئُوْلِ، صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَ اَقْرُرْ يَه
و انجمن بازخواست شده درود فرست بر محمد و آل محمد و روشن کن بوسیله اش دیدگان
عِيُوْنَنَا، وَ اجْمَعْ يَه شَمَلْنَا، وَ لَا تُضِلْنَا بَعْدَ اذْ هَدَيْتَنَا، وَ اجْعَلْنَا لِاَنْعَمِكَ مِنْ
ما را و گردآور بدستش پراکندگی ما را و گمراهمان مکن پس از ان كه هدایتمان کردی و قرارمان ده از سپاسگزاران
السَّائِرِيْنَ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي عَرَقْنَا فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ،
نعمت هایت ای مهربانترین مهربانان ستایش خاص خدایی است كه شناساند به ما فضیلت این روز را
وَ بَصَّرْنَا حُرْمَتَهُ، وَ كَرَّمْنَا يَه، وَ شَرَّفْنَا بِمَعْرِفَتِيْهِ، وَ هَدَانَا بِنُوْرِهِ، يَا رَسُوْلَ
و بینامان کرد به حرمت این روز و گرامی مان داشت بدان و شرافتمان داد به معرفتش و هدایتمان کرد به نورش ای رسول
اللّٰهِ يَا اميرالمؤمنين، عَلَيْكَمَا وَعَلَي عِيْرَتِكَمَا وَعَلَي مُحْيِيْكَمَا مِنِّيْ اَفْضَلُ
خدا ای امیرمومنان بر شما و بر عترت شما و بر دوستان شما بهترین
السَّلَامِ مَا بَقِيَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ، وَ يَكَمَا اَتَوَجَّهْتُ اِلَي اللّٰهِ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فِي
سلام و درود من باد تا برپاست شب و روز و بوسیله او رو کنم بسوی خدا پروردگار من و پروردگارتان در
نَجَاحِ طَلِبَتِيْ، وَ قَضَاءِ حَوَائِجِيْ، وَ تَيْسِيْرِ اُمُوْرِيْ، اَللّهُمَّ اِنِّيْ اَسْتَلِكُ
موفق شدن به مقصودم و برآورده شدن حاجاتم و آسان شدن کارهایم خدایا از تو خواهم
يَحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، اِنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَ اِنْ تَلْعَنَ
به حق محمد و آل محمد كه درود فرستی بر محمد و آل محمد و لعنت کنی
مَنْ جَحَدَ حَقَّ هَذَا الْيَوْمِ، وَ اَنْكَرَ حُرْمَتَهُ، فَصَدَّ عَنْ سَبِيْلِكَ لِاطْفَاءِ نُوْرِكَ،
کسی را كه انکار کند حق این روز را و انکار کند حرمتش را و جلوگیری کرد از راه تو برای خاموش کردن نورت
قَابِي اللّٰهُ اِلَّا اِنْ يَتِمَّ نُوْرُهُ، اَللّهُمَّ قَرِّجْ عَنْ اَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيَّكَ، وَ اَكْشِفْ
ولی خدا هم نمی خواهد جز ان كه نورش را اشکار کند خدایا گشایش ده به کار خاندان محمد پیامبر و برطرف کن
عَنْهُمْ وَ بِيْهِمْ عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ الْكُرْبَاتِ، اَللّهُمَّ اَمْلِئِ الْاَرْضَ بِيْهِمْ عَدْلًا،
از ایشان و بوسیله ایشان از اهل ایمان گرفتاری ها و محنت ها را خدایا پرکن زمین را بوسیله ایشان از عدل و داد

كما مُلِّتَ ظُلْمًا وَ جَوْرًا، وَ اِنْجَزَلْهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ، اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.
چنانچه پر شده از ستم و بیداد و وفا کن برای آن ها آنچه را وعده دادی به آن ها که براستی تو خلف وعده نمی کنی.

-۱۰ به سبب عظمت روز «غدیر» و مبارکی و میمنت آن، مناسب است که برادران مومن، با یکدیگر در این روز، عقد اخوت و برادری بخوانند و پیوند برادری و همکاری را میان خویش عمیق تر سازند.
مرحوم «حاجی نوری» در «مستدرک الوسائل» می گوید: دست راست خود را بر دست راست برادر مومن خود بگذار و بگو:

وَ اَحْيَيْتَ فِي اللّهِ، وَ صَاقِيَّتَكَ فِي اللّهِ، وَ صَاقِحَّتَكَ فِي اللّهِ، وَ عَاهَدْتُ اللّٰهَ
برادر شدم با تو در راه خدا و دوست باصفايت شدم در راه خدا و مصافحه کردم با تو در راه خدا و عهد کردم با خدا
وَ مَلَائِكَتَهُ وَ كُتُبَهُ وَ رُسُلَهُ وَ اَنْبِيَائِهِ، وَ الْاِيْمَةَ الْمَعْصُومِيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،
و فرشتگانش و كتاب هایش و رسولانش و پيبراناش و امامان معصومين عليهم السلام
عَلَى اَنِّي اِنْ كُنْتُ مِنْ اَهْلِ الْجَنَّةِ وَ الشَّفَاعَةِ، وَ اِذْنِ لِي يَنْ اَدْخَلَ الْجَنَّةَ،
بر اين كه اگر من از اهل بهشت و اهل شفاعت بودم و اجازه ام دادند كه
لَا اَدْخُلُهَا اِلَّا وَ اَنْتَ مَعِيَ
داخل بهشت كردم داخل نشوم جز با تو
آن گاه برادر مومن می گوید:
قِيْلْتُ.
قبول كردم

آن گاه بگو:

اسْقَطْتُ عَنْكَ جَمِيعَ حُقُوقِ الْاِخْوَةِ، مَا خَلَا الشَّفَاعَةَ وَ الدَّعَاءَ وَ الزِّيَارَةَ.
و ساقط كردم از تو تمامی حقوق برادری را جز شفاعت و دعا و زیارت.
در این صورت، وقتی كه طرف مقابل قبول كرد، برادر معنوی یکدیگر خواهند شد و چون وظیفه اخوت بسیار سنگین است،
همه حقوق برادری را جز زیارت، دعا و شفاعت به یکدیگر می بخشند.
(البته باید دانست كه جاری ساختن این عقد فقط برای ایجاد تعهدی عاطفی است و هیچ گونه حقوقی مانند بردن ارث از
یکدیگر و... را شامل نشده و نمی تواند میان نامحرمان مثلا یک زن و مرد انجام پذیرد.)

منابع:

مفاتیح نوین، آیت الله ناصر مکارم شیرازی و همکاران، نوبت و سال چاپ: بیست و دوم ۱۳۸۹، ناشر: انتشارات امام علی
بن ابی طالب(ع)
پایگاه اینترنتی آیت الله ناصر مکارم شیرازی
پایگاه اینترنتی حجت الاسلام والمسلمین حسین انصاریان